

Opgave 2 Voetballen in Jemen

Bij deze opgave horen tekst 2 en figuur 1 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Jemen is een land in het Midden-Oosten. Het beschikt over olie- en gasreserves en ligt ten zuiden van Saudi-Arabië.

Saudi-Arabië is een grootmacht in het Midden-Oosten, net als Iran.

In Jemen leven verschillende bevolkingsgroepen. Sinds 2014 woedt er een langdurige strijd tussen onder meer de Houthi's, een etnische minderheidsgroep, en de internationaal erkende Jemenitische regering.

De bevolking van Jemen ervaart dagelijks de verwoestende gevolgen van deze jarenlange strijd. In voetbaltoernooien vinden sommigen enige troost en voldoening.

In 2019 hebben onderzoekers Tandon en Vishwanath onderzoek gedaan onder de bevolking die onder de zware omstandigheden in Jemen leeft. Zij doen onderzoek naar factoren die het moeilijk maken om gegevens te verzamelen onder respondenten in oorlogsgebieden.

Gebruik tekst 2.

Er is een aantal groepen theorieën die het gedrag van staten verklaren.

In tekst 2 staat dat Iran en Saudi-Arabië zich mengen in het conflict in Jemen.

- 3p 7 Geef vanuit de groep realistische theorieën een verklaring voor de inmenging van Iran en Saudi-Arabië in het conflict in Jemen. Gebruik in je verklaring:
- een omschrijving van de groep realistische theorieën en informatie uit tekst 2;
 - de omschrijving van het kernconcept conflict.

Zie tekst 2.

De VN-Veiligheidsraad is een orgaan van de Verenigde Naties (VN). De VN-Veiligheidsraad heeft niet ingegrepen, ondanks de humanitaire ramp in Jemen.

De VN-Veiligheidsraad heeft verschillende kenmerken, zoals het kunnen opleggen van bindende sancties.

- 2p 8 – Noem een **ander** kenmerk waaruit interventiemacht van de VN-Veiligheidsraad blijkt.
- Beredeneer met **nog een ander** kenmerk van de VN-Veiligheidsraad waarom de VN-Veiligheidsraad inactief blijft in de strijd in Jemen.

Gebruik tekst 2.

- 2p 9 Geef aan welke **twee** kenmerken van een fragiele staat te herkennen zijn in Jemen na het uitbreken van de oorlog in 2014. Gebruik in je antwoord per kenmerk informatie uit tekst 2.

Gebruik tekst 2.

ONDANKS DE OORLOG WORDEN IN JEMEN VOETBALTOERNOOIEN GEORGANISEERD. ER ZIJN VERSCHILLENDE FACTOREN DIE SOCIALE COHESIE BEVORDEREN. EEN DAARVAN IS WEDERZIJDSE AFHANKELIJKHEID.

- 2p 10 Beredeneer met een **andere** factor dat de voetbaltoernooien in Jemen kunnen bijdragen aan de sociale cohesie tussen de aanwezigen op de voetbaltoernooien. Gebruik in je redenering:
- een factor die sociale cohesie bevordert en informatie uit tekst 2;
 - de omschrijving van het kernconcept sociale cohesie en informatie uit tekst 2.

Gebruik tekst 2.

DOOR DE OORLOG STAAN NATIEVORMING EN STAATSVORMING IN JEMEN ONDER DRUK. NATIEVORMING EN STAATSVORMING ZIJN VOORTDURENDE VERANDERINGSPROCESSEN.

- 1p 11 Geef aan waarom de voetbaltoernooien in Jemen bijdragen aan natievorming. Gebruik in je antwoord een omschrijving van natievorming en informatie uit tekst 2.
- 1p 12 Geef aan waarom de voetbaltoernooien in Jemen losstaan van staatsvorming. Gebruik in je antwoord de omschrijving van het kernconcept staatsvorming.

Gebruik figuur 1.

IN FIGUUR 1 STAAN RESULTATEN UIT HET ONDERZOEK VAN TANDON EN VISHWANATH NAAR HET VERZAMELEN VAN GEGEVENS IN OORLOGSSITUATIES, NAMELIJK RESULTATEN OVER HET PERCENTAGE RESPONDENTEN IN JEMEN DAT STOPT TIJDENS DE AFNAME VAN EEN VRAGENLIJST.

WETENSCHAPPELIJKE ONDERZOEKEN MOETEN AAN EISEN VOLDOEN.

- 2p 13
- Beredeneer welke variabele in figuur 1 iets zegt over de representativiteit van het onderzoek in Jemen. Gebruik in je redenering de eis van representativiteit.
 - Beredeneer welke variabele in figuur 1 iets zegt over de interne validiteit van het onderzoek in Jemen. Gebruik in je redenering de eis van interne validiteit.

Gebruik figuur 1.

Figuur 1 gaat over de uitval van respondenten in Jemen tijdens de afname van een vragenlijst van elf vragen. In de figuur staat informatie over de gevoeligheid van de vraag en over het bestuur van de regio waarin de respondenten wonen.

- 2p 14
- Leg uit of de uitval van de respondenten verband houdt met de gevoeligheid van de vraag. Gebruik in je uitleg gegevens uit figuur 1.
 - Leg uit of de uitval van de respondenten verband houdt met het bestuur van de regio waarin respondenten wonen. Gebruik in je uitleg gegevens uit figuur 1.

Opgave 3 VN-vredeshandhavers

Bij deze opgave horen tekst 3 en tabel 1 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Na het sluiten van een vredesverdrag tussen strijdende partijen kan een land aan de Verenigde Naties (VN) vragen om te helpen met het uitvoeren van dat vredesverdrag. Daartoe kan een VN-vredesmissie worden ingezet. VN-vredesmissies vinden plaats onder verantwoordelijkheid van de VN-Veiligheidsraad en worden uitgevoerd door VN-vredeshandhavers, bijvoorbeeld VN-militairen. Jaarlijks wordt op 29 mei de Internationale Dag van de VN-vredeshandhavers gevierd.

Om te achterhalen of VN-vredesmissies democratie bevorderen hebben politicologen Blair, Di Salvatore en Smidt onderzoek gedaan naar VN-vredesmissies in Afrikaanse landen tijdens of na een burgeroorlog. Zij hebben daarvoor de samenhang tussen de inzet van VN-vredeshandhavers en de sterkte van de democratie in deze landen onderzocht. De onderzoekers hebben naar diverse factoren gekeken, zoals of de vredeshandhavers een uniform of burgerkleding dragen.

Gebruik tekst 3.

Er zijn verschillende globaliseringsprocessen die de macht van staten kunnen aantasten, zoals de groeiende invloed van intergouvernementele organisaties. In tekst 3, over de inzet van VN-vredeshandhavers, is een ander globaliseringsproces is te herkennen.

- 2p 15
- Verklaar vanuit het functionalisme-paradigma dat de VN de VN-vredeshandhavers kan inzetten wanneer dit **andere** globaliseringsproces de macht van een staat aantast. Gebruik in je verklaring:
- een globaliseringsproces dat de macht van staten kan aantasten en informatie uit tekst 3;
 - een aanname van het functionalisme-paradigma en informatie uit tekst 3.